

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

luspatronatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- missum periurium. *ibid.*
- 9 Non tamen potest Episcopus in referuatis Papæ. Sylu. *Iuramentum* 5. qu. 3.
- 10 Neque in contractibus in forma Cameræ Apostolicæ. Couarr. l. 1. c. 4. n. 6. *vers. id verò var. resol.*
- 11 Neque in casibus non prohibitis Episcopo, sine causa rationabili. Sylu. *loc. cit.* q. 2. *in fine.*
- 12 In eo, qui iuravit non petere absolutionem à iuramento, est necessaria specialis absolutio. Sà. *Iuramentum* nu. 37.
- 13 Et ille Episcopus potest relaxare, seu habilitare, qui est Episcopus iurantis, seu loci contractus, non autem creditoris. Couarr. *loco citato* nu. 1.
- V. *Clericus*, nu. 74. 75.
- Dispensatio* nu. 15. 23.

Ius patronatus.

- 1 Solus fundator Capellæ, aut dotator de suis propriis bonis potest ius patronatus obtinere, & institutio est Episcopi. *Trid. sess. 24. cap. 12.*
- 2 Titulus ius patronatus fit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento ostendatur, siue etiam ex multiplicatis præsentationibus per antiquissimum temporis cursum, qui hominum memoriam excedat. *idem sess. 25. cap. 9.*
- 3 Exactior erit probatio in iis personis, vel communitatibus, vel vniuersitatibus, in quibus vsurpatio solet præsumi, & spatium annorum 50. saltem in continuatis præsentationibus, & admissis probandum erit. *ibid.*
- 4 Abrogantur reliqui patronatus omnes, exceptis super Cathedralibus Ecclesiis, & iis, quæ ad supremos Principes iura imperii in dominiis suis habentes pertinent, & quæ in fauorem studiorum generalium concessa sunt. *ibid.*
- 5 Patronatus quicumque in beneficiis antea liberis acquisiti à 40. annis citra, & in futurum acquirendi, ex augmento dotis, seu ex noua constructione, vel alia simili causa, etiam auctoritate Sedis Apostol. ab Ordinariis diligenter cognoscantur, & reuocent in totum non legitime constitutos, restituto patronis eo, quod ab eis idcirco datum
- est. *idem sess. 25. cap. 9.*
- 6 Probatio facienda ab Episcopo iuxta formam prædictam. locum habet etiam in beneficiis, quorum institutio pertinet ad Abbates, & Commendatarios cum ordinaria iurisdictione. *decisum refert Garz. p. 9. cap. 3. nu. 19. in decl. 2.*
- 7 Sufficit probatio ex solis præsentationibus continuis ultra hominum memoriam; licet in iis non sit mentio de fundatione, vel dotatione. *decisum refert Gonzal. ad reg. 8. Cancell. Gloss. 11. nu. 46.*
- 8 Probatio, quæ fit per solos testes, non per scripturam, reuocatur. *decisum refert idem ibid. nu. 79.*
- 9 Dux præsentationes sufficiunt, vt dicantur multiplicata. *Barbos. alleg. 72. num. 31.*
- 10 Non potest repelli patronus à sua quasi possessione præsentandi, si adhibita causa cognitione post Concilium Trident. Ordinarius admisisset præsentatum, etiam si post obitum præsentati de validitate ius patronatus iterum contigerit dubitari. *decisum refert Gonzal. loco cit. nu. 26.*
- 11 Secus, si patroni præsentatio sine causa cognitione fuisset admissa; *decisum refert idem ibid.*
- 12 Ius patronatus ex priuilegio sublatum est à Trid. nisi sit ex causa onerosa. *Viuian. de iure par. 2. lib. 11. c. 5. à num. 103.*
- 13 Nullum item est ex sola reparatione. *idem par. 1. lib. 1. cap. 1. nu. 44.*
- 14 Nullum item ex solo augmento dotis. *Rota apud Barbos. alleg. 70. nu. 16.*
- 15 Abrogatum est item à Trid. ius patronatus acquisitum præscriptione, vel consuetudine. *DD. apud Barbos. ibid. nu. 17.*
- 16 In fundatione debet accedere consensus Episcopi, seu Ordinarii. *Viu. par. 1. l. 1. c. 1. nu. 14.*
- 17 Et sufficit post factum. *Garz. p. 12. c. 2. num. 209.*
- 18 Ordinarii nomine in hac materia venit quilibet Prælatus Episcopalem habens potestatem. *Viu. loc. cit. num. 17.*
- 19 Non est repellenda meretrix, dum instat de rebus turpiter quæsitis fundare ius patronatus. *Nau. Miscellan. 52. nu. 7.*

- 20 Valet translatum in alios, successione cum vera vniuersitate. DD. apud Barb. alleg. 71. num. 2.
- 21 Item donatione omnium bonorum Ricciulli. contra Lambert. in praxi resol. 147. & donatione simplici.
- 22 Quæ si fiat de laico in laicum, debet adesse consensus Episcopi. Barbof. d. 71. numero 23.
- 23 Secus, si de laico in Ecclesiasticum. ibid. num. 26.
- 24 Si de Ecclesia in Ecclesiam, requiritur consensus. nu. 27.
- 25 Et item, si de compatrono in filium compatroni. num. 29.
- 26 Non autem si de compatrono in compatronum. num. 28.
- 27 Licet tutius requiratur. Viu. par. 1. l. 4. cap. 1. num. 13.
- 28 Permutatione transfertur de consensu Episcopi, si in laicum: non autem, si in clericum Viu. loc. cit. cap. 3.
- 29 Venditione veræ vniuersitatis transfertur. idem c. 5.
- 30 Non venditione de per se, sub pœna excommunicationis. Trident. sess. 25. cap. 9.
- 31 Et amissionis ius patronatus. Viu. p. 3. lib. 15. cap. 2.
- 32 In venditione prædicta non requiritur consensus Episcopi. Barbof. d. 71. n. 46.
- 33 Amittitur, ob præsentationem indigni, ob hæresim, prodicionem patriæ, occisionem Rectoris, seu Episcopi, vsurpationem fructuum beneficij, confiscationem omnium bonorum. Viu. p. 3. l. 15. cap. 2. per totum.
- 34 Præsentatio facta alijs, quàm Episcopo, citra priuilegium, nulla est omnino. Trid. sess. 14. cap. 13.
- 35 Laici intra quadrimestre; Ecclesiastici intra semestre præsentent. DD. communiter: in mixto, intra semestre.
- 36 Ius patronatus ad laicorum confraternitates spectans laicale censetur. Rota in Romana 7. Febr. 1628. coram Durano.
- 37 Patronus laicus variare potest, non Ecclesiasticus. Viu. par. 2. l. 10. cap. 1. num. 1.
- 38 Præsentatione nulla ob defectum ignoratum à patrono, datur aliud quadrimestre, vel semestre à die scientiæ nullitatis. idem p. 2. lib. 5. c. 2. num. 27.
- 39 Elapso tempore potest Episcopus admittere præsentationem. idem par. 2. l. 7. cap. 6. num. 13.
- 40 Nisi ille indignum præsentauerit sciet. num. 15.
- 41 Et nisi transactum sit semestre collationis Episcopalis cum deuolutione ad superiorem. num. 14.
- 42 Patronus non potest se ipsum præsentare. Barbof. alleg. 72. num. 75.
- 43 Neque procurator mandantem, neque se ipsum. idem ibid. num. 87. 88.
- 44 Neque substitutus prædictos. num. 89.
- 45 Vnus ex patronis potest ab alijs præsentari. num. 91.
- 46 Neque donatarius donatione temporanea ius patronatus potest præsentare donatorem. num. 95.
- 47 Præsentatio non fit per litteras, sed re ipsa. num. 110.
- 48 Nisi notoriè constet Episcopo, eum esse idoneum. decisum refert Garz. p. 4. cap. 1. num. 23.
- 49 Potest fieri præsentatio etiam diei Paschatis. Viu. part. 2. lib. 7. cap. 1. num. 5.
- 50 Et extra Diocesim institutoris. ibidem num. 9.
- 51 Quid, si Ecclesia est in finibus duarum Diocesum; quatuor opiniones affert Barb. loco cit. num. 150.
- 52 Si at edictum ab institute ad valuas Ecclesiæ vacantis, & Cathedralis, cum termino ad opponendum, aliter nulla est collatio. Viu. p. 2. l. 9. c. 1. n. 45.
- 53 Et tot fiant, quot sunt præsentati. numero 14.
- 54 Nisi aliud habeat legitima consuetudo. num. 33.
- 55 Ab Episcopo examinentur, etiam si ad inferiores spectat institutio, aliàs irrita sit. Trid. sess. 25. cap. 9.
- 56 Et ad quæuis beneficia. idem sess. 7. capit. 13.
- 57 Non idonei repellantur ab Episcopo. idem sess. 25. cap. 9.
- 58 Si cutatum est beneficium. Vide supra Beneficiorum Parochial. prouisio. num. 31. 33. & sequentib.
- 59 An Capellania sit sacerdotalis, ita ut satis sit, si promoueri queat præsentatus infra annum: Aiunt. Negant DD. apud Barb. alleg. 24. à num. 37. Attende verba foundationis.
- 60 Potest autem institui præsentatus, etiã in

- in mense Apostolico. Congregat. Episc. 15. Martij 1586.
- 61 Et pluribus presentatis ille instituatur, qui à maiori parte. Barbof. allegat. 72. num. 197.
- 62 Inter æquè idoneos, & cum æqualibus votis est locus gratificationi penes institutorem. num. 199.
- 63 Vel penes patronum. Leo in Thes. fori p. 2. cap. 6. num. 12. Hoc est.
- 64 Si patronus est clericus, ad hunc spectat gratificatio. Trid. sess. 24. cap. 18. §. 5. s. verò Zerol. p. 2. Ius patron.
- 65 Presentatus à pupillo præfertur presentato à tutore. Sylu. q. 8.
- 66 Dignior, si æquè non idonei. Barbof. num. 200. loco cit.
- 67 Dignior, qui de linea fundatoris, sit idoneus. num. 202. idem.
- 68 Vel alia de causa. num. 204. 205.
- 69 Potest Episcopus instituere patronum idoneum sine vlla presentatione. Sylu. V. Ius patronatus quest. 7.
- 70 Non potest Episcopus commendare ad alicuius vitam beneficium ius patronatus sine consensu patroni. Viuian. p. 3. l. 14. cap. 3. num. 53.
- 71 Deuoluta institutione ad superiorem, hinc intra semestre instituere debet, à die noticiæ deuolutionis. Barbof. allegat. 71. num. 194.
- 72 Inter Beneficiatus, vt supra. V. Beneficiorum collatio. num. 21.
- 73 Vno beneficiorum liberorum ad Ecclesias patronatas nulla est. Vide supra Benefic. vno num. 4.
- 74 Non possunt auferri, neque ab Episcopo, insignia fundatorum in Capellis de iure patronatus. Lambert. de iure patr. q. 5. princ. art. 4.
- 75 Decreta de pœnis patronorum prædictis. num. 30. 31. 33. sapius euulgentur. Prou. 5.
- V. Benefic. Paroch. Prouisio. numero 31. & seqq. Benefic. resignatio. numero 9. Benef. Permutatio. numero 6. Benef. Vno. num. 4. Bona Ecclesiastica. numero 2. 9. Canoniciatum collatio. numero 17. Canoniciatum optio. num. 4. Ecclesia. nu. 12. 38. Parochia. numero 10. Visitatio inferiorum Episcopo. num. 9.

ADDITIO.

- 1 Filius ex legitimo matrimonio natus, eget dispensatione, vt possit immediate obtinere beneficium de iure patronatus, quod obtinuit pater, ad quid beneficium in fundatione vocati sunt proximiores de genere. Congreg. conc. 23. Aug. 1631.
- 2 Ius patronatus non acquirit ille, qui dotat insufficienter, quod arbitrabitur ordinarius; sed dicitur benefactor. ead. apud Garz. de ben. p. 5. cap. 9. n. 52.

Legatum.

- 1 IN legato ad pias causas sufficiunt duo, vel tres testes. Sylu. V. Legatum 4. q. 9.
- 2 Vitiato testamento, non tolluntur legata ad pias causas. idem ibidem qu. 10.
- 3 Ex causa potest Episcopus mutare legatum in alium usum, quia forte in eo loco non potest fieri. idem quest. 11. 12.
- 4 Aliàs, nec in factò, nec in modo, nec in loco ibid.
- 5 Mutatio verò ne fiat sine consensu hæredis grauati. idem q. 13.
- 6 In defectum executoris, qui vel non est datus, vel negligit, potest Episcopus se intromittere in legatis ad pias causas; aliàs minimè. idem q. 15.
- 7 Ille scilicet, qui est Episcopus testatoris, vel Episcopus executoris, si iste est compellendus idem V. Testamentum 2. q. 3. vers. Quintum.
- 8 Legatus calix intelligitur argenteus; planeta verò serica. Sà. Legatum. num. 5. V. Commut. vlt. volum. numer. 4. & seqq. Notarius numer. 15. 16. 17. Quarta funeralis. num. 1. 4. 8. Seminarium clericorum. numer. 22. Spolia clericorum. numer. 9. Testamentum. num. 19. & seqq.

ADDITIO.

- 1 Factum pro anima dicitur factum ad piam causam. DD. cum Barbof. de iure Eccl. l. 3. cap. 27. num. 11.
- 2 Item pro excarcerandis carceratis. ibidem num. 14.
- 3 Item pro utilitate consanguinei pauperis.